

„Máriához menjünk, a Kegyelem anyjához”

„Wir ziehen zur Mutter der Gnade” – énekelték évtizedeken át a magyarországi budaörsi búcsújárók, akik a Kegyelem anyjához igyekeztek Máriacellbe. Ezzel a címmel jelent meg a csobánkai Franz Walper prelátnak, és Budaörs szülőtte, Prach János új könyve a magyarországi németek máriacelli zarándoklatairól.

Budaörsi zarándokok már múlt században is járták imádkozva a Nagy Lajos király alapította híres kegyhelyet, erről a Riedl Ferenc Helytörténeti Múzeum egy 1899-es fémlemezre rögzített ritkaságszámba menő fényképe is tanúskodik, a fotográfus ugyanis a kegykép mását és az évszámot is odahelyezte a két férfi fényképe közé.

Karácsony közeledtekor különben is érdemes feleleveníteni a Mária-tisztelet helyi emlékeit. A „Szentcsalád szállást kér”-szokás Budaörsön már a múlt században is élő volt. A Jézust, Szűzanyát és Szent Józsefet ábrázoló képet a következő imával vitték a vallásos családok az Advent idején házról-házra:

„Ó, Barátnőm, fogadd be őket a hideg vándorlásban! / Jézus legszebb Anyját szeplőtelen anyaságában / Tiszteld Őt mindenkor, ne csak ma és holnap/ Hanem tiszteletükre legyen mindig gondod!”

(A német verses imát nyersfordításban közöljük!) Ezután a Szentcsaládot befogadó közösség egy Üdvözlégy Máriát, kilenc Miatyánkot mondott, majd elimádkozták a lorettói litániát.

1855-től Budaörs a kőhegyi Mária-kápolnával külön központja volt a helyi Szűz Mária-kultusznak. Wendler Ferenc -miután megmenekült a halálosnak tekintett homokbányai omlás alól, elhatározta: „Itt akarok emléket állítani örök időkre Máriának, aki rózsák közt jelent meg nekem!” Így még jobban érthető, hogy a helyben is nagyon tisztelt Szűzanya budaörsi tisztelői Máriacellbe is elzarándokoltak.

A középkor és a barokk idők zarándoklatai gyalogosan folytak, a magyarországi zarándokok pedig különösen kedvelték a Nagy Lajos királyunk alapította Máriacell kegyhelyet, ahol a templom kincstárában ma is őrzik a kegyhely kincstárában Mária kegyképét, körülötte az imameghallgatásokat jelölő fogadalmi ajándékokkal.

Századunkban azonban már 1902-től Guba Pál piarista szerzetes, Konrad Hollerbachhal és Szlávik Mihállyal vonattal szervezték a zarándokutakat. A békásmegyeri Georg Katzinger jómódú gazda és előimádkozó is szervezett a század elejétől máriacelli zarándokutakat (1902-től). 1917-ben Walper prelátnak édesanyja is így jutott el a híres kegyhelyre.

A két szerző dr. Ludwig Leber és Alfons Baumgärtner atya emlékére szentelt a magyarországi németek zarándokútjairól írt könyvet, mert 1925-től kezdődtek el a magyarországi németek Máriacellbe vezető útjai, részben az akkor fiatal Leber szervezésében, vonattal, autóbusszal, és 1952-től a hazájukból elűzött németek részére 1952-től ők újították fel a Mária kegyhelyre vezető zarándokutakat, amikor is az első újra szervezett úton a 937 zarándokból 843 volt magyarországi német ájtatos hívő.

Az 1925-ben Magyarországról indított hazai németek zarándoklatain 86 helység 720 zarándoka vett részt. Az 1952-ben megújított magyarországi elűzött németek zarándoklatán szentelték pappá az ugyancsak kitelepített Franz Walpert, akkor fiatal teológust, s a törökbálinti dr. Ludwig Leber is újra bekapcsolódott a hazaiak zarándoklatainak szervezésébe.

A hadifogságból az 1950-es évek elején hazatért Prach János Baden-Württembergbe – Heilbronn városába került. Mint kitűnő szervező és énekes, azóta szünet nélkül szervezi a máriacelli zarándoklatokat, ahogy maga vallja a két szerzős könyvben: „...ha házukat, földjüket, szeretett hazájukat el is veszítették (ti. a zarándokok) rendíthetetlen szilárd keresztény hitüket senki nem vehette el tőlük. Ha kiszakították is őket családi és szülőföldi kötelékeikből, a szilárd Istenhit volt az, mely Őket megóvta a teljes kétségbeeséstől”.

Megtalálták az újra Máriacellbe zarándokoló hazai németek a régi háromszínű nemzeti zászlót, egyik oldalán Szűz Mária és a kis gyermek Jézus ábrázolásával, a zászló másik oldalán az országalapító Szent István képével. A zászlón a német nyelvű felirat – „Ajándékozták a magyarországi német zarándokok” (Ge-

widmet von den Deutschungarischen Wahlfahrern).

Az ötvenes-hatvanas évektől a tevékeny Prach János és az akkor felszentelt ifjú pap, Franz Walpert vették át a zarándoklatok szervezését. A Németországból újra szervezett zarándoklatok azóta a „Stuttgarter Zarándoklatok” nevet kapták. A két szerző színes képekkel díszített munkája 1999-ig 75 év zarándoklatait foglalja össze. Hírt adunk róla – a könyvről – Karácsony előestéjén, mert a szép könyv egy jeles szakasza Budaörs vallásos népéletének is.

KOVÁCS JÓZSEF LÁSZLÓ